

Μάθημα/Τάξη:	
Κεφάλαιο:	
Όνοματεπώνυμο Μαθητή:	
Ημερομηνία:	
Επιδιωκόμενος Στόχος:	

ΚΕΙΜΕΝΟ

Εφηβεία

Η εφηβεία αποτελεί μία μεταβατική περίοδο στη ζωή του ανθρώπου, η οποία αρχίζει με το τέλος της παιδικής ηλικίας και οδηγεί στην ενηλικίωση. Κατά τη διάρκειά της, συντελούνται βιολογικές, σωματικές και ψυχολογικές μεταβολές, που επηρεάζουν και διαμορφώνουν τη στάση του εφήβου απέναντι στον εαυτό του και στους άλλους, ενηλίκους και συνομηλίκους, καθώς και τις απόψεις και τις ιδέες του απέναντι σε αρχές και αξίες που επικρατούν στην κοινωνία όπου ζει. Επίσης, η εφηβεία είναι μία περίοδος αναζήτησης ταυτότητας, ατομικότητας, προσωπικών επιλογών και στάσης ζωής. Όμως, σήμερα οι αναζητήσεις αυτές γίνονται όλο και πιο δύσκολες λόγω των κοινωνικών συνθηκών, καθώς η ρευστότητα της σημερινής οικογενειακής δομής δημιουργεί αντιφάσεις και ασυνέχειες στον τρόπο με τον οποίο οι γονείς και τα παιδιά βιώνουν τους ρόλους τους.

Ο έφηβος έχει ανάγκη να του αναγνωρίζουν ελευθερία και αυτονομία. Χρειάζεται τον δικό του χώρο, ο οποίος συμβολίζει την ατομικότητα και τη διαφορετικότητά του. Οι προσωπικές επιλογές στο ντύσιμο, η διευθέτηση του προσωπικού χώρου και χρόνου, η επιλογή των φίλων, του τρόπου διασκέδασης, της ελευθερίας λόγου και πράξεων, η ανάληψη ορισμένων ευθυνών και η αναγνώριση από τους γονείς των ικανοτήτων του είναι τα στοιχεία που συντελούν στην απόκτηση ξεχωριστής αυτόνομης ταυτότητας και συνθέτουν την αλλαγή της σχέσης του παιδιού με τους γονείς του.

Ασφαλώς, όπως ο έφηβος βρίσκεται σε φάση αναζήτησης ταυτότητας, έτσι και ο γονιός βρίσκεται σε φάση αναζήτησης του γονεϊκού του ρόλου. Καθώς έρχεται αντιμέτωπος με πρωτόγνωρες συμπεριφορές και νέες ανάγκες, πολλές φορές δυσκολεύεται να βάλει όρια.

Η ταυτότητα του εφήβου δομείται γύρω από δύο βασικούς άξονες. Ο πρώτος αφορά την «ταυτότητα του φύλου», δηλαδή την αναγνώριση και την αποδοχή για τον εαυτό του των σωματικών, ψυχολογικών και κοινωνικών χαρακτηριστικών που διακρίνουν το φύλο στο οποίο ανήκει βιολογικά. Ο δεύτερος άξονας αφορά την «κοινωνική ταυτότητα», δηλαδή τη διαμόρφωση της ιδεολογίας, των ηθικών αξιών, των κοινωνικών στάσεων και των επαγγελματικών επιλογών. Η κοινωνική ταυτότητα αναφέρεται στη θέση, στις ενέργειες και στη λειτουργία του ατόμου ως μέλους της κοινωνίας. Αν σκεφθούμε, λοιπόν, τη σημασία των παραπάνω «ταυτοτήτων», θα καταλάβουμε τους λόγους για τους οποίους η εφηβεία θεωρείται πολύ σημαντική περίοδος της ζωής του ανθρώπου.

Προς το τέλος της εφηβείας ο έφηβος, έχοντας πλέον επαναπροσδιορίσει τις σχέσεις του με τους γονείς και τ' αδέρφια του, έχοντας δοκιμαστεί στις σχέσεις του (σχέσεις βαθιάς φιλίας, αντιπαλότητας, εχθρότητας, αγάπης) με τους συνομηλίκους του, έχοντας υιοθετήσει ηθικές αξίες και ιδεολογικά πρότυπα, αισθάνεται ικανός να ενεργεί ως μέλος της κοινωνίας των ενηλίκων.

Γιοβαζολιάς, Γεώργας, Γιώτσα, Συνεργασία εκπαιδευτικών και οικογένειας, ΥΠΔΒΜΘ – Γεν. Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης – ΙΔΕΚΕ, Αθήνα, 2011, σ. 27-28 (διασκευή)

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ Α. (μονάδες 30)

[α] Ποιες αλλαγές, σύμφωνα με το κείμενο, συντελούνται στον έφηβο κατά τη διάρκεια της εφηβείας και ποιο είναι το αποτέλεσμα αυτών των αλλαγών; (60 έως 80 λέξεις)

[β] Για ποιους λόγους, σύμφωνα με το κείμενο, ο έφηβος επιθυμεί να αισθάνεται ελεύθερος και αυτόνομος; (60 έως 80 λέξεις)

ΘΕΜΑ Β1. (μονάδες 20)

[α] Με ποιές διαρθρωτικές επιτυχάνεται η συνοχή στις περιόδους της πρώτης παραγράφου («Η εφηβεία ... ρόλους τους») του κειμένου;

[β] Να καταγράψετε τα δομικά μέρη και τον τρόπο ανάπτυξης της δ' παραγράφου («Η ταυτότητα του εφήβου ... της ζωής του ανθρώπου») του κειμένου. Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

[γ] Ποια είναι η συλλογιστική πορεία που ακολουθεί ο συγγραφέας στη δεύτερη παράγραφο («Ο έφηβος ... γονείς του») του κειμένου (επαγωγική ή παραγωγική); Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

ΘΕΜΑ Β2. (Μονάδες 10)

[α] «προσωπικών», «αυτονομία», «πρωτόγνωρες», «αποδοχή», «ακανός»: Να γράψετε ένα αντώνυμο για καθένα από τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου. Έπειτα να γράψετε μία πρόταση που να αναδεικνύει τη σημασία της.

[β] Να δώσετε στο κείμενο έναν μεταφορικό / συνυποδηλωτικό τίτλο που να περιέχει τη λέξη «εφηβεία» ή παράγωγά της.

ΘΕΜΑ Γ. (Μονάδες 40)

Διαπιστώνοντας το έλλειμμα επικοινωνίας που υπάρχει ανάμεσα στη γενιά σας και τους μεγαλύτερους, δημοσιεύετε μία ανοιχτή επιστολή (περίπου 450 λέξεις) στην εφημερίδα του σχολείου σας που απευθύνεται σε γονείς και εκπαιδευτικούς και στην οποία παρουσιάζετε τα χαρακτηριστικά της νεότητας που πρέπει να γνωρίζουν, ώστε να αντιμετωπίζουν τους νέους με τρόπο που να μην οξύνει το χάσμα των γενεών.